

บทที่ 3

แนวทางการเยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายของต่างประเทศ

นอกจากกระบวนการยุติธรรมจะมีหน้าที่ในการฟ้องร้องและดำเนินคดีกับบุคคลในความผิดทางอาญาแล้ว กระบวนการยุติธรรมยังมีหน้าที่ที่ต้องพิจารณาต่อการเยียวยาความเสียหายแก่บุคคลที่ได้รับผลร้ายเนื่องจากการกระทำความผิดนั้น โดยมีแนวคิดที่จะให้ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาความเสียหาย เพื่อเป็นการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้เสียหายให้มากที่สุดได้อย่างไรบ้าง

3.1 การชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายโดยผู้กระทำความผิด

เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นโดยผู้กระทำความผิด ผู้เสียหายจึงมีสิทธิที่จะได้รับการชดเชยค่าเสียหายเป็นการเยียวยาและบรรเทาความเสียหาย ซึ่งผู้ที่จะชดเชยค่าเสียหายนี้ คือ ผู้กระทำความผิดทางอาญา โดยมีระบบและรูปแบบของการชดเชยค่าเสียหายที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจพิจารณาได้ดังนี้

3.1.1 ความหมาย

เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดอาชญาขึ้นจนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับการชดเชยค่าเสียหายทางแพ่งจากผู้กระทำความผิดนั้น ซึ่งเป็นการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายอีกทางหนึ่ง

โดยการชดเชยค่าเสียหาย (Restitution) แก่ผู้เสียหายโดยผู้กระทำความผิดนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายว่า เป็นการชดเชยค่าเสียหายมีลักษณะเป็นการลงโทษ แต่มีความแตกต่างจากโทษปรับ ในประเด็นว่าการชดเชยค่าเสียหายแก่อาชญากรรมเป็นกระบวนการที่กฎหมายกำหนดให้ผู้กระทำความผิดชดเชยค่าเสียหายจากอาชญากรรมให้แก่บุคคลผู้ถูกระบุชดเชยนั้นโดยตรง ส่วนโทษปรับนั้นเป็นการเจาะจงให้ผู้กระทำความผิดชดเชยค่าเสียหายแก่รัฐ¹ การชดเชยค่าเสียหายดังกล่าว จึงอาจกระทำได้ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

¹ ประเสริฐ เมฆมนี่, หลักทฤษฎีอาญา, (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2525) น. 38.

- 1) การชดใช้ค่าเสียหายที่เป็นตัวเงินแก่ผู้เสียหาย
- 2) การชดใช้ค่าเสียหายโดยการบริการด้านต่างๆแก่ผู้เสียหาย
- 3) การชดใช้ค่าเสียหายที่เป็นตัวเงินแก่ชุมชนหรือรัฐ
- 4) การชดใช้ค่าเสียหายโดยการให้บริการด้านต่างๆแก่ชุมชนหรือรัฐ

3.1.2 ระบบและรูปแบบของการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายโดยผู้กระทำความผิด

การชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายโดยผู้กระทำความผิดนั้น ได้มีระบบและรูปแบบของการชดใช้ค่าเสียหายที่แตกต่างกันตามอุดมการณ์ทางการเมืองของแต่ละประเทศ ซึ่งอาจพิจารณาได้ดังนี้

3.1.2.1 ระบบการชดใช้ค่าเสียหาย

การชดใช้ค่าเสียหายในแต่ละประเทศต่างมีความแตกต่างกันตามปรัชญา กฎหมายและวิธีดำเนินการในความเข้าใจถึงการชดใช้ค่าเสียหายและขึ้นกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ และอุดมการณ์ทางการเมืองของแต่ละประเทศที่รัฐจะจัดระบบการชดใช้ค่าเสียหาย² และสรุปได้ว่าในปัจจุบันมีระบบการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายโดยผู้กระทำความผิด 3 ระบบ ดังนี้

(1) ระบบ Damages เป็นการดำเนินคดีที่ถือว่าเป็นสิทธิทางแพ่ง กฎหมายอาญาไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องในเรื่องค่าเสียหายของผู้เสียหายเลย เป็นการแยกกฎหมายแพ่งและอาญาอย่างเด็ดขาด อาชญากรรมคือว่าเป็นความผิดต่อรัฐ ได้แก่ อินเดียน ปากีสถาน โดยคำร้องขอค่าทดแทนจะแยกจากระบบทางอาญา ผู้เสียหายจะสามารถเยียวยาความบาดเจ็บได้จากศาลแพ่งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

(2) ระบบ Restitution แม้จะดำเนินการด้วยคำตัดสินของศาลอาญาแต่ก็ถือว่าเป็นสิทธิทางแพ่ง และเป็นระบบที่พบมากที่สุด แต่ยากในการปรับใช้ในการปฏิบัติงานศาล เพราะจะต้องเข้าใจความแตกต่างของความผิดทางแพ่งและอาญา และศาลมักปฏิเสธที่จะบังคับคำขอ คำร้องนี้ ซึ่งไม่เหมือนคำร้องในคดีแพ่งทั่วไป และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญา ความจริงแล้วระบบนี้เน้นที่คุณสมบัติของคำร้องของผู้เสียหายในทางแพ่ง ระบบนี้จะดำเนินคำร้องตามบทบัญญัติของคดีแพ่ง เป็นระบบที่คำร้องมักถูกหาว่าเป็นอุปสรรค ศาลอาญามักให้ไปพิจารณาใน

² อัครวิน วัฒนวิบูลย์และอมรรัตน์ กริยาผล, “การชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายในคดีอาญา (ตอนที่ 2),” วารสารอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม 4 น. 52: (2530).

ศาลแพ่ง เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องทางแพ่ง ประเทศที่ใช้ระบบนี้ ได้แก่ ฝรั่งเศส ฮอลแลนด์ อังกฤษ เป็นต้น

(3) ระบบ Restitution มีลักษณะผสมระหว่างสิทธิทางแพ่งและทางอาญา การดำเนินคดีทำในศาลอาญา ผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเลือกดำเนินคดีในศาลแพ่งหรือศาลอาญาก็ได้ การชดใช้มีลักษณะเป็นการลงโทษอยู่ด้วย การชดใช้ในระบบนี้แบ่ง เป็น 3 แบบ

(ก) The Fine-Like Restitution or Compensation Fine เป็นการปรับเพื่อการชดใช้ มีลักษณะคล้ายสินไหมทดแทนในกฎหมายโบราณของไทย รูปแบบนี้เป็นที่รู้จักในสวิสที่เรียกว่า Busse เยอรมัน นอกจากนี้ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก มีลักษณะเป็นหนี้ทางการเงินที่กำหนดให้ผู้กระทำผิดใช้เป็นเสมือนค่าทำขวัญแก่ผู้เสียหายและเป็นการเพิ่มโทษของศาลอาญา

(ข) เป็นระบบที่คล้ายกับระบบแรก แต่ศาลไม่ถูกจำกัดในการให้ชดใช้ค่าเสียหายต่อผู้เสียหาย และอาจให้ผู้กระทำผิดจ่ายเงินมากกว่าความเสียหายที่แท้จริง เช่น สองหรือสามเท่าของความบาดเจ็บ ซึ่งพบในกฎหมายบางรัฐของสหรัฐอเมริกา เช่น ฮาวาย ซึ่งเป็นการลงโทษที่เกินความเสียหายที่แท้จริง ถ้าผู้กระทำผิดชำระเงินครบก็ปล่อยโดยปราศจากโทษ การให้ชดใช้แทนการลงโทษ ศาลอาญาจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

(ค) เป็นการใช้การชดใช้ค่าเสียหายเพื่อเป็นเงื่อนไขในการยุติการดำเนินคดีอาญา ผู้กระทำผิดมีหนี้ต้องชดใช้ผู้เสียหาย การดำเนินคดีอาญาจะยุติชั่วคราว และผู้กระทำผิดจะได้รับการปล่อยโดยไม่ลงโทษ มีลักษณะคล้ายกับเงื่อนไขคุมประพฤติ มีบางรัฐในสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

3.1.2.2 รูปแบบของการชดใช้ค่าเสียหาย

การชดใช้ค่าเสียหายของผู้กระทำผิดมีความผิด มีรูปแบบที่สำคัญ 3 ประการดังนี้

(1) การชดใช้ด้วยเงิน ผู้กระทำผิดถูกศาลสั่งให้ใช้เป็นค่าเสียหายแก่ผู้เสียหาย ผู้กระทำผิดอาจได้รับการปล่อยภายใต้การคุมประพฤติ หรือพักการลงโทษ โดยศาลกำหนดเงื่อนไขคุมความประพฤติหรือพักการลงโทษให้จ่ายเงินเป็นการชดใช้ค่าเสียหายหรือการหักรายได้ของนักโทษที่มีขึ้นระหว่างอยู่ในเรือนจำ เป็นต้น

(2) การชดใช้ด้วยการบริการชุมชน เป็นการให้ผู้กระทำผิดชดใช้ความเสียหายให้แก่ชุมชน อาจโดยการทำงานสาธารณะต่างๆในวันหยุด เช่น ดูแลเด็ก ทำความสะอาด หรือทำงานในองค์การกุศลของรัฐหรือของโรงพยาบาล เป็นต้น

(3) การชดใช้ด้วยการบริการโดยตรงแก่ผู้เสียหาย เป็นการทำงานส่วนตัวให้แก่ผู้เสียหายเป็นการชดใช้ เช่น ทำสวนให้ผู้เสียหาย ขอขมาต่อผู้เสียหาย เป็นต้น³

3.2 แนวคิดการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศ Common Law

หลักเกณฑ์การกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศ Common Law อาจแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

ประเทศที่มีการใช้แนวคิดในเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษโดยมีขอบเขต และข้อจำกัดในการบังคับใช้ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ และประเทศออสเตรเลีย

ก) ประเทศอังกฤษ

ในปี ค.ศ. 1964 ศาลฎีกาขุนนางอังกฤษ (England's House of Lords) ได้วางหลักเกณฑ์และข้อจำกัดในการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษขึ้น ในคดี Rookes V. Barnard โดยได้มีการกำหนดขอบเขตและข้อจำกัดในการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ ไว้เฉพาะ 3 กรณีดังต่อไปนี้ คือ

1) กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำตามอำเภอใจอันเป็นการข่มเหงประชาชนหรือกระทำการอันขัดต่อรัฐธรรมนูญ

2) กรณีที่จำเลยได้คำนวณแล้วว่าตนจะได้รับประโยชน์จากการกระทำละเมิดเกินไปจากค่าเสียหายที่จะต้องชดใช้ให้แก่โจทก์ หรือคิดว่าโจทก์จะไม่ฟ้องเพราะโจทก์ไม่มีเงินที่จะดำเนินคดี

3) กรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้ชดใช้ค่าเสียหายในเชิงลงโทษไว้อย่างชัดเจนสำหรับความผิดนั้นๆ

ในปี ค.ศ. 1993 คดี AB v. South West Services Ltd. ศาลได้วินิจฉัยว่าการใช้สิทธิที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่สาธารณะเกินสมควร (Public Nuisance) ไม่อาจกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษไว้ ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการจำกัดขอบเขตของการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษในคดีเกี่ยวกับการฟ้องร้องโดยมีเจตนาร้าย (Malicious Prosecution) การทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียเสรีภาพ (False Imprisonment) การทำร้าย (Assault) การทำร้ายร่างกาย

³ เพิ่งอ้าง, น. 55

(Battery) การหมิ่นประมาท (Defamation) คดีบุกรุกที่ดิน (Trespass to Land) และการแทรกแซงในการดำเนินการทางธุรกิจ (Malicious Interference with Business)

ด้วยเหตุนี้ค่าเสียหายในเชิงลงโทษจึงไม่มีประโยชน์ในคดีพื้นฐานที่เกี่ยวกับความประมาทเลินเล่อ (Negligence) การใช้สิทธิที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่สาธารณะเกินสมควร (Public Nuisance) การหลอกลวง (Deceit) การละเมิดสิทธิบัตร (Patent Infringement) และการเลือกปฏิบัติทางเพศ เชื้อชาติ หรือความพิการ (As well as Unlawful discrimination based on sex, race or disability)

แต่ในปี ค.ศ.2001 คดี Kuddus v. Chief Constable of Leicestershire of Leicestershire Constabulary) ศาลฎีกาของอังกฤษ ไม่ยอมรับการจำกัดขอบเขตของการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษอย่างในคดี AB v. South West Services Ltd. โดยท่าน Lord Slynn ได้อธิบายชี้แจงไว้ว่า การเรียกร้องค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้นมิได้อยู่บนหลักการ แต่ขึ้นอยู่กับเหตุที่นำมาฟ้องร้องคดี “ not on principle but upon the incidents of litigation”

การตัดสินใจของศาลฎีกาของอังกฤษในคดีดังกล่าวข้างต้น ทำให้รูปแบบของการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษในประเทศอังกฤษมีขอบเขตที่กว้างขึ้น อันเป็นการขยายหลักเกณฑ์โดยทั่วไปให้สามารถที่จะฟ้องเรียกร้องค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้ในกรณีร้ายแรงอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในคดีเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามสัญญา (Breach of Contract) ก็ยังคงไม่สามารถที่จะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้⁴

ข) ประเทศออสเตรเลีย

ได้มีการกำหนดขอบเขตและข้อจำกัดของการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษไว้ 2 ประการ ดังต่อไปนี้ คือ

ประการแรก ประเทศออสเตรเลียไม่ยอมรับการจำกัดขอบเขตของการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษอย่างในคดี Rookes v. Barnard , [1964] A.C. 1129 (H.L.) ของประเทศอังกฤษ ดังนั้น ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจกำหนดได้ ถ้าค่าสินไหมทดแทนไม่เพียงพอที่จะลงโทษจำเลย และเพื่อเป็นการป้องปรามจำเลยไม่ให้กระทำความผิดซ้ำอีก

ประการที่สอง ค่าเสียหายในเชิงลงโทษอาจจะไม่กำหนดซ้ำอีก หากว่าจำเลยได้รับโทษในทางอาญามากพอแล้ว

⁴ John Y. Gotanda. Punitive Damages : A Comparative Analysis. (Villanova University School of Law, 2003), pp. 10-12.

ประเทศที่มีการใช้แนวคิดในเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษโดยไม่มีขอบเขตและข้อจำกัดในการบังคับใช้ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีการจำกัดขอบเขตของการบังคับใช้หลักเกณฑ์ในเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษ โดยศาลสูงสุดได้วางหลักเกณฑ์และแนวทางในการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษไว้ในคดี BMW of North America v. Gore และในคดี Cooper Indus v. Leather man Tool โดยศาลพิจารณาและคำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ระดับความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมของจำเลยว่าจำเลยควรจะต้องรับผิดชอบในการกระทำมากน้อยเพียงใด

(2) จำนวนค่าเสียหายที่เคยกำหนดให้ไว้ในคดีก่อนๆ ที่จำเลยกระทำผิด ซึ่งมีลักษณะของการกระทำอย่างเดียวกันกับคดีนี้

(3) โดยทั่วไปแล้วจำนวนของค่าเสียหายในเชิงลงโทษไม่ควรสูงเกินไปกว่าอัตรา 4 เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริง⁵

ต่อมาในปี ค.ศ.2003 ศาลสูงสุดแห่งสหรัฐอเมริกา (U.S. Supreme Court) ได้วางแนวทางและหลักเกณฑ์ของการกำหนดจำนวนค่าเสียหายในเชิงลงโทษในคดี State Farm Mutual Automobile Insurance v. Campbell⁶

โดยศาลสูงแห่งสหรัฐอเมริกา (U.S. Supreme Court) ได้วางแนะแนวทางของการตัดสินและการลงโทษที่เหมาะสมแล้ว โดยศาลสูงสุดแห่งสหรัฐอเมริกาได้แนะแนวทางของการกำหนดจำนวนว่าไม่ควรสูงเกินไปกว่าอัตราส่วน 10:1 ระหว่างค่าเสียหายในเชิงลงโทษกับค่าสินไหมทดแทน รวมทั้งค่าเสียหายอื่นๆ ที่ถูกกำหนดจากความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น “the court suggested there should be no more than 10:1 ratio between the punitive damages award and other damages awarded to compensate for losses”

ในปี ค.ศ. 2005 คดีบุหรืของบริษัท ฟิลลิปมอริส ศาลสูงแห่งมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (The California Supreme Court) ได้วินิจฉัยโดยใช้หลักเกณฑ์ของศาลสูงสุดแห่งสหรัฐอเมริกาที่ได้วางแนวทางของการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษกับค่าสินไหมทดแทนในคดี State Farm

⁵ เพ็ง เพ็งนิติ, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง, (กรุงเทพมหานคร: หจก.ศิริบรรจักษ์ สเตชัน นารี, 2545) น. 382.

⁶ State Farm Mutual Automobile Insurance v. Campbell , 538 U.S. 408 (2003).

Mutual Automobile Insurance v. Campbell โดยได้ให้เหตุผลว่า อัตราส่วน 4:1 ระหว่างค่าเสียหายในเชิงลงโทษกับค่าสินไหมทดแทน ภายใต้สถานการณ์อันมีลักษณะของการกระทำที่ควรแก่การตำหนินั้นไม่เพียงพอสำหรับการป้องปรามและลงโทษจำเลย⁷

3.3 การฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาของประเทศฝรั่งเศส

การดำเนินคดีอาญาในประเทศฝรั่งเศสจัดอยู่ในระบบไต่สวน (INQUISITORIAL SYSTEM) เป็นหลัก กล่าวคือ เป็นระบบที่คำนึงถึงการค้นหาความจริงโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อพิสูจน์การกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา โดยถือว่า ผู้ได้รับความเสียหายคือ รัฐ เนื่องจากการกระทำความผิดนั้นกระทบถึงผลประโยชน์ของสังคมส่วนรวม การฟ้องคดีอาญาจึงตกเป็นภาระของรัฐแต่ผู้เดียว แม้ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้เสียหายจะเป็นความเสียหายโดยตรง ผู้เสียหายก็ไม่มีสิทธิดำเนินคดีอาญาด้วยตนเอง ต้องให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินคดี นอกจากสิทธิที่จะดำเนินการเรียกร้องให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าเสียหายทางแพ่ง (L'ACTION CIVILE) ที่เกิดจากการกระทำความผิดอาญาเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม สิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิที่สำคัญของผู้เสียหายในกฎหมายฝรั่งเศส กล่าวคือ หากผู้เสียหายประสงค์จะให้มีการดำเนินคดีอาญาเกิดขึ้น ผู้เสียหายอาจกระทำได้โดยการยื่นคำร้องของต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดอาญาของผู้กระทำความผิด พร้อมกับคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่ง ตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายนี้ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 1 วรรค 2) และผลจากใช้สิทธิเรียกร้องทางแพ่งและเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งดังกล่าวนี้มีผลเช่นเดียวกับการยื่นฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ กล่าวคือ ทำให้คดีอาญาเริ่มขึ้น แต่ผู้ที่มีอำนาจในการดำเนินคดีต่อไปนั้นคือ ผู้พิพากษาและพนักงานอัยการเนื่องจากเป็นตัวแทนของรัฐซึ่งกฎหมายให้อำนาจไว้ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 1 วรรคหนึ่ง)⁸

⁷ [http : // www.nixonpeabody.com](http://www.nixonpeabody.com)

⁸ อุกฤษ อภิเวช, “สิทธิของผู้เสียหายในกฎหมายฝรั่งเศส”, บทบัญญัติ เล่มที่ 61 ตอน 1 น. 2 (มีนาคม 2548).

ส่วนการเรียกร้องค่าเสียหายในทางแพ่งที่เกิดจากการกระทำความผิดอาญานั้น ได้ให้สิทธิผู้เสียหาย สามารถเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดอาญา พร้อมกับคดีอาญาต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาได้ แต่อย่างไรก็ตามการฟ้องการเรียกค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว ผู้ที่จะฟ้องคดีต้องมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะมียื่นคำฟ้องต่อศาลได้ ซึ่งพยานหลักฐานนั้นต้องเป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับร่างกายหรือศีลธรรม อันเป็นผลที่ตามมาจากการกระทำความผิด (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 3)⁹ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจะแจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงสิทธิต่างๆในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 75 ได้แก่ การแจ้งให้ผู้เสียหายทราบว่าผู้เสียหายมีสิทธิได้รับการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิด ผู้เสียหายสามารถใช้สิทธิร้องขอเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่ง เพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนได้ เมื่อพนักงานอัยการได้ฟ้องคดีอาญาต่อศาลหรือผู้เสียหายอาจฟ้องผู้กระทำความผิดต่อศาลโดยตรงหรือยื่นคำร้องต่อผู้พิพากษาศาลไต่สวนและหากผู้เสียหายใช้สิทธิร้องขอเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งนั้น ผู้เสียหายต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง ยกเว้นกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมาย (LEGAL AID) หรืออยู่ภายใต้ความคุ้มครองของ LEGAL PROTECTION INSURANCE เรียกค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายในคดีอาญาเป็นไปตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 75¹⁰

⁹ Article 3 The civil action may be exercised at the same time as the public prosecution and before the same court.

It is admissible for any cause of damage, whether material, bodily or moral, which ensue from the actions prosecuted.

¹⁰ Article 75 The judicial police officers and the judicial police agents under their supervision mentioned under article 20 carry out preliminary inquiries either on the instructions of the district prosecutor, or on their own initiative.

Such operations fall under the supervision of the public prosecutor. Judicial police officers and agents inform victims, using any means of communication, of their right:

1° to obtain compensation for the harm suffered;

2° to exercise the rights of a civil party if the prosecution has been instigated by the public prosecutor or by directly citing the perpetrator to appear before the competent court or by lodging an official complaint before the investigating judge;

ผู้ที่มีอำนาจฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา ได้แก่

1) ผู้เสียหายหรือโจทก์(Prosecutor) ที่ได้รับความเสียหายต่อร่างกายหรือทรัพย์สินจากการกระทำความผิดอาญาโดยตรง โดยยื่นคำร้องขอต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาเรียกร้องให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดอาญาของผู้กระทำความผิดพร้อมกับคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายนี้ โดยพนักงานอัยการจะเป็นผู้ดำเนินคดีเพื่อการบังคับการลงโทษ ส่วนการริเริ่มและใช้บทลงโทษนั้นจะกระทำโดยผู้พิพากษา อัยการหรือข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับการมอบหมายโดยกฎหมาย (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 1)¹¹

สำหรับการฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญานี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับลงวันที่ 5 มีนาคม 2007 มาตรา 21 โดยให้มีผลบังคับใช้วันที่ 1 กรกฎาคม 2007 โดยผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาญาสามารถยื่นฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาต่อศาลได้ส่วนที่มีเขตอำนาจตามบทบัญญัติมาตรา 52 ,52-1และมาตรา 706-42นี้

3° if they wish to exercise the rights of the civil party, to be assisted by an advocate of their choice or, at their request, by one nominated by the president of the bar attached to the competent court. The costs are to be borne by the victims unless they are eligible for legal aid or if they are covered by legal protection insurance;

4° to be assisted by a service pertaining to one or more local authorities or an approved victim support association;

5° to transfer the case, where appropriate, to the committee for the compensation of victims of offences, where the offence falls under the remit of articles 706-3 and 706-14.

¹¹ Article 1 Public prosecution for the imposition of penalties is initiated and exercised by the judges, prosecutors or civil servants to whom it has been entrusted by law.

This prosecution may also be initiated by the injured party under the conditions determined by the present Code.

แต่อย่างไรก็ดี ศาลจะรับคำฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาได้ก็ต่อเมื่อ พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาหรือพนักงานอัยการไม่ทำคำสั่งใดๆภายใน 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่พนักงานอัยการได้รับคำร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้เสียหาย¹²

2) สมาคมที่มีกฎหมายเฉพาะรับรองสิทธิในการฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับ คดีอาญา (Association) ทั้งนี้ต้องเป็นสมาคมที่กฎหมายอนุญาตที่ตั้งขึ้นมาแล้ว ร้องขอเข้าเป็น คู่ความฝ่ายแพ่ง โดยสมาคมดังกล่าวนี้ต้องจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายเป็นเวลาอย่างน้อยที่สุด 5 ปีนับแต่วันที่มีการกระทำความผิด ในการให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับชาติ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ หรือต้นกำเนิดทางศาสนา เพื่อต่อสู้กับลัทธิเหยียดผิวหรือช่วยเหลือผู้เสียหายในคดีการ แบ่งแยกผิวที่มีพื้นฐานอยู่ที่ชาติ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ หรือต้นกำเนิดทางศาสนา อาจจะใช้สิทธิร้องขอ เข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งได้ ในส่วนที่เกี่ยวกับ ประการที่หนึ่ง การเหยียดผิวที่ได้รับการลงโทษตาม มาตรา 225-2 และ 432-7 ของประมวลกฎหมายอาญา และประการที่สอง การกระทำความผิด โดยเจตนาต่อชีวิตหรือการทำร้ายร่างกายบุคคล และการทำลาย การทำให้เสียโฉมและการสร้างความเสียหายที่ถูกลงโทษตามมาตรา 221-1 ถึง 221-4, 222-1 ถึง 222-18 และ 322-1 ถึง 322-13 ของประมวลกฎหมายอาญา ในอันที่จะทำให้เป็นผลเสียแก่บุคคลเพราะต้นกำเนิดแห่งชนชาติของเขา หรือการเป็นสมาชิกหรือการไม่เป็นสมาชิกของเขาในกลุ่มชาติพันธุ์ เชื้อชาติ หรือศาสนาที่กำหนดใด ๆ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2-1)¹³

¹² Article 85 Any person claiming to have suffered harm from a felony or misdemeanour may petition to become a civil party by filing a complaint with the competent investigating judge in accordance with the provisions of articles 52, 52-1 and 706-42.

However, the complaint for damages is admissible only if the person is justified that the prosecutor gave him, following a complaint lodged with him or a judicial police it will not itself prosecution or a period of three months has passed since she filed a complaint before the magistrate, against a receipt or letter with return receipt, and since it sent in the same way, copy to the judge filed his complaint before a police court. This condition of admissibility is not required if a crime or is an offense under the law of 29 July 1881 on freedom of the press or by articles L. 86, L. 87, L. 91 to L. 100, L. 102 to L. 104, L. 106 to L. 108 and L. 113 of the electoral code. The limit for prosecution was

หรือในกรณีที่เป็นกรคุ้มครองร่างกายมนุษย์ เพื่อที่จะต่อสู้คดีอาญาบนถนน และแก้ต่างให้หรือช่วยผู้เคราะห์ร้ายในคดีอาญาดังกล่าวอาจจะใช้สิทธิที่ให้แก่ฝ่ายแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับผู้กระทำผิดอาญาในคดีฆาตกรรมโดยไม่เจตนาหรือการทำให้บาดเจ็บที่กระทำในระหว่างการข่มขืนที่ใส่เครื่องยนต์ โดยการริเริ่มการฟ้องร้องโดยอัยการหรือโดยฝ่ายผู้เสียหาย¹⁴ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 2-12 วรรคแรก) เป็นต้น

3) กรมหรือแผนกโดยการร่วมมือกันกับนายกเทศมนตรี (A departmental association of mayors) ซึ่งได้จดทะเบียนโดยชอบด้วยกฎหมายได้เข้าร่วมกับสมาคมของนายกเทศมนตรีของฝรั่งเศส และโดยรัฐธรรมนูญนั้นกำหนดให้การยื่นข้อเสนอนในการเข้าร่วมดังกล่าวนั้นต้องอาจจะดำเนินการมาโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี อาจจะใช้สิทธิในการร้องขอเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งและดำเนินคดีทั้งหมดที่นำเสนอโดยสมาชิกสภาเทศบาล ใน

suspended in favor of the victim, the filing of the complaint until the response from the prosecutor or at the latest after the time limit of three months.

¹³ Article 2-1 Any association lawfully registered for at least five years on the date of offence, proposing through its constitution to combat racism or to assist the victims of discrimination grounded on their national, ethnic, racial or religious origin, may exercise the rights granted to the civil party in respect of, first, discrimination punished by articles 225-2 and 432-7 of the Criminal Code, and, secondly, the intentional offences against the life or physical integrity of persons, and destruction, defacement and damage punished by articles 221-1 to 221-4, 222-1 to 222-18 and 322-1 to 322-13 of the Criminal Code, committed to the prejudice of a person because of his national origin, or his membership or non-membership, real or supposed, to any given ethnic group, race or religion.

¹⁴ Article 2-12 Any association lawfully registered for at least five years on the date of offence proposing through its constitution to fight against criminality on the road and to defend or assist the victims of such criminality may exercise the rights granted to the civil party in respect of the misdemeanours of unintentional homicide or wounding committed in the course of the driving of a motor-powered land vehicle, where the prosecution has been initiated by the public prosecutor or by the injured party.

ส่วนที่เกี่ยวกับการดูหมิ่น การหมิ่นประมาท การคุกคามหรือการสร้างอันตรายทางร่างกายโดย
เหตุผลของอาชีพของเขา อย่างไรก็ตาม การกระทำของสมาคมจะเป็นที่ยอมรับถ้าพิสูจน์ได้ว่า
รับคำยินยอมของผู้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับการเลือกตั้ง (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา 2-19)¹⁵

3.3.1 หลักการฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา

ผู้ที่มีอำนาจในการเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาได้นั้น
ได้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาของความเป็นผู้เสียหายในกฎหมายของฝรั่งเศส มีดังนี้

1) ต้องได้รับความเสียหายเป็นส่วนตัวและโดยตรงจากการกระทำความผิด ซึ่ง
หลักเกณฑ์ทั่วไปของผู้ที่จะมีคุณสมบัติเป็นผู้เสียหายไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล
กล่าวคือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของฝรั่งเศส มาตรา 2 วรรคแรก บัญญัติว่า
ต้องเป็นผู้ได้รับความเสียหายเป็นส่วนตัวและโดยตรงจากการกระทำความผิด ตัวอย่างเช่น ผู้เสียหาย
จากการฆ่าโดยเจตนาหรือประมาททำให้คนตาย หรือความรุนแรงโดยเจตนาหรือการได้รับ
บาดเจ็บโดยประมาท หรือบริษัท หรือห้างร้านนิติบุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำ
ความผิดฐานลักทรัพย์ ฐานยักยอก หรือฉ้อโกง เป็นต้น¹⁶

2) ผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย หลักเกณฑ์ที่สำคัญประการ
หนึ่งสำหรับคำว่า “ผู้เสียหาย” ในกฎหมายฝรั่งเศส กล่าวคือ โดยหลักทั่วไปศาลฝรั่งเศสไม่ยึดถือ

¹⁵ Article 2-19 A departmental association of mayors lawfully registered, affiliated to the Association of Mayors of France, and the constitution of which has been filed for at least five years, may exercise the rights of a civil party in all the proceedings brought by municipal councillors in relation to insults, contempt, threats or bodily harm by reason of their occupations.

However, the association's action will only be admissible if it proves it has obtained the consent of the elected office-holder.

¹⁶ Article 2 Civil action aimed at the reparation of the damage suffered because of a felony, a misdemeanour or a petty offence is open to all those who have personally suffered damage directly caused by the offence.

หลักการที่ว่า “ผู้เสียหายต้องมาศาลด้วยมือที่สะอาด” (Nemo auditur suam propriam turpitudinem allegans) หรือหลักที่ว่าต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย และผู้เสียหายมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนจากคำสั่งศาลอาญาได้

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาฝรั่งเศสหลายคดี เช่น

- 1) ในคดีทำแท้ง สามีและบุตรของผู้หญิงซึ่งเสียชีวิตจากการทำแท้งสามารถร้องขอต่อศาลอาญาเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ที่ทำแท้งได้
- 2) ผู้เสียหายจากการกู้เงินนอกระบบซึ่งเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราจากที่กฎหมายกำหนดไว้
- 3) ผู้เข้าร่วมในการทะเลาะวิวาทกัน ศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่า “ไม่มีกฎหมายใดที่ห้ามผู้กระทำความผิดเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ร่วมกระทำความผิด”

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มของคำพิพากษาศาลฎีกาในระยะหลังได้ผ่อนคลายหลักการดังกล่าวพอสมควร มีคำพิพากษาของศาลชั้นต้นและศาลฎีกาบางคดีที่ไม่ยอมรับคำฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในทางแพ่งในคดีที่ผู้เสียหายมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดอยู่ด้วย เช่น คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม ค.ศ.1997 ซึ่งพิพากษาไม่รับคำร้องของผู้กระทำความผิดเรียกค่าสินไหมทดแทนโดยเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งในคดีอาญาสำหรับความผิดที่ผู้กระทำความผิดอ้างว่าตนได้กระทำไปเนื่องจากได้รับความกดดันจากบุคคลที่ใช้ตนให้กระทำความผิดหรือคำพิพากษาศาลฎีกาเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ ค.ศ.2001 ซึ่งตัดสินไม่ยอมรับคำร้องทางแพ่งของผู้เสียหายซึ่งให้เงินแก่ผู้กระทำความผิดเพื่อจูงใจให้มีคำวินิจฉัยที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เสียหาย

จะเห็นได้ว่าแนวความคิดในเรื่องผู้เสียหายโดยนิตินัยของกฎหมายฝรั่งเศสสอดคล้องกับหลักการดำเนินคดีโดยรัฐที่ถือว่าการกระทำความผิดกระทบกระเทือนความสงบสุขของสังคมและรัฐที่ถือว่าการกระทำความผิดกระทบกระเทือนความสงบสุขของสังคมและรัฐมีหน้าที่ต้องเข้าไปจัดการเรื่องให้เรียบร้อย โดยไม่คำนึงถึงว่าการกระทำความผิดนั้นผู้เสียหายจะได้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม¹⁷

¹⁷ อุทัย อาทิวะช, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 8, น.8-11.

3.3.2 ประเภทของคดีที่นำมาฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทน

ประเภทของคดีที่สามารถนำมาฟ้องเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนได้นั้น ได้แก่

ก) คดีความผิดที่เกี่ยวกับเชื้อชาติหรือศาสนา โดยทางสมาคมซึ่งได้จดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายเป็นเวลาอย่างน้อยที่สุด 5 ปี นับแต่วันที่มีการกระทำความผิด การคุ้มครองเกี่ยวกับชาติ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ หรือต้นกำเนิดทางศาสนา เพื่อต่อสู้กับลัทธิเหยียดผิวหรือช่วยเหลือผู้เสียหายในคดีการแบ่งแยกผิวที่มีพื้นฐานอยู่ที่ชาติ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ หรือต้นกำเนิดทางศาสนา อาจจะใช้สิทธิร้องขอเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งได้¹⁸

ข) คดีความผิดที่เกี่ยวกับความรุนแรงต่างๆ โดยทางสมาคมซึ่งได้จดทะเบียนถูกต้องโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นเวลาอย่างน้อยที่สุด 5 ปี การใช้ความรุนแรงทางเพศหรือความรุนแรงที่ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้รับความทุกข์ การกระทำความผิดโดยเจตนาต่อชีวิตหรือการทำร้ายร่างกายบุคคล ความก้าวร้าวและความผิดทางเพศอื่น ๆ การลักพาตัว การเนรเทศและการเข้าไปรบกวนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการเข้าไปในที่อยู่อาศัย (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2-2)

ค) คดีที่เกี่ยวกับการความให้ความช่วยเหลือเด็กหรือผู้เยาว์ที่ถูกกระทำโดยการล่วงละเมิดทางเพศหรือโดยการกระทำที่รุนแรงต่างๆ โดยทางสมาคมซึ่งได้จดทะเบียนถูกต้องโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นเวลาอย่างน้อยที่สุด 5 ปี ในการแก้ต่างให้แก่เด็กและช่วยเหลือเด็กหรือผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์ที่ถูกทำทารุณกรรมทางเพศ การทรมานและการกระทำที่ป่าเถื่อน การกระทำที่ใช้ความรุนแรงและการใช้ความก้าวร้าวในทางเพศ ที่กระทำต่อผู้เยาว์และความผิดที่ทำอันตรายต่อผู้เยาว์ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2-3)¹⁹

¹⁸ *Supra note 12.*

¹⁹ Article 2-3 Any association lawfully registered for at least five years on the date of offence proposing through its constitution to defend or assist cruelly-treated children or minors victims of sexual assault may exercise the rights granted to the civil party in respect of torture and acts of barbarity, acts of violence and sexual aggressions committed against minors and the offence of endangering minors punished by articles 222-3 to 222-6, 222-8, 222-10, 222-12, 222-13, 222-14, 222-15, 222-24, 222-25, 222-26, 222-29, 222-30, 227-22, 227-25, 227-26 and 227-27 of the Criminal Code, where the public prosecution has been initiated by the public prosecutor or by the injured party.

ง) คดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดร้ายแรงประเภทการอาชญากรรมสงครามหรือความผิดเล็กน้อย อาทิ เช่นคดีหมิ่นประมาท โดยทางสมาคมซึ่งได้จดทะเบียนถูกต้องโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี ในวันที่กระทำความผิด โดยเสนอผ่านรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ทางศีลธรรมและเกียรติของการต่อสู้หรือบุคคลที่ถูกเนรเทศอาจจะใช้สิทธิที่มอบให้แก่ฝ่ายแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ต่างของอาชญากรรมสงครามหรือความผิดอาญาร้ายแรงหรือความผิดเล็กน้อยในการช่วยศัตรู หรือการทำลาย การทำให้อนุสาวรีย์ได้รับความเสียหายหรือการดูหมิ่นหลุมฝังศพหรือในการทำให้เสียชื่อเสียงหรือดูหมิ่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายโดยตรงหรือโดยอ้อม (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2-5)²⁰

จ) คดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางเพศหรือการผิดศีลธรรมเกี่ยวกับเพศ โดยทางสมาคมซึ่งได้จดทะเบียนถูกต้องโดยชอบด้วยกฎหมายไม่น้อยกว่า 5 ปี เสนอผ่านทางรัฐธรรมนูญเพื่อการต่อต้านการแบ่งแยกเพศหรือศีลธรรมที่เกี่ยวเพศโดยอาจจะดำเนินการอนุญาตให้เข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่ง โดยการดำเนินภายใต้บทบัญญัติแห่งมาตรา 225-2 และ 432-7 แห่งประมวลกฎหมายอาญา เหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือละเมิดนั้นก็เนื่องมาจากเพศสถาบันครอบครัวหรือของเหยื่อที่เกิดจากศีลธรรมอันเกี่ยวกับเพศ ซึ่งสมาคมอาจจะดำเนินการได้โดยชอบด้วยกฎหมายในส่วนแพ่งได้ ในกรณีความผิดที่กระทำโดยเจตนาต่อชีวิตหรือการทำร้ายบุคคลและการทำลาย การทำให้เสียโฉมหรือการสร้างควมเสียหายใดๆภายใต้บทบัญญัติมาตรา 221-1 ถึง 221-4 222-1 ถึง 222-18 และ 322-13 แห่งประมวลกฎหมายอาญา²¹

²⁰ Article 2-5 Any association lawfully registered for at least five years on the date of offence proposing through its constitution to defend the moral interests and the honour of the Resistance or those of deported persons may exercise the rights granted to the civil party in respect of the vindication of war crimes or felonies or misdemeanours of collaboration with the enemy, or the destruction or defacement of monuments, or the desecration of graves, or the misdemeanours of defamation or insult, which have caused direct or indirect harm to its objectives.

²¹ Article 2-6 Any association lawfully registered for at least five years on the date of offence proposing in its constitution to combat discrimination based on gender or sexual morals may exercise the rights granted to the civil party in respect of discrimination under articles 225-2 and 432-7 of the Criminal Code, where such offences

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าสมาคมที่ได้จดทะเบียนโดยชอบด้วยกฎหมายมาไม่น้อยกว่า 5 ปีนั้น มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายที่ดำเนินการในส่วนแห่งได้แทบทุกคดี โดยการได้รับความยินยอมหรือการอนุญาตจากเหยื่อหรือผู้ได้รับความเสียหาย ซึ่งการให้ความยินยอมนี้ไม่จำเป็นต้องทำลายลักษณะอักษรแต่อย่างใด ยกเว้นแต่ในบางกรณีที่กฎหมายได้กำหนดไว้ให้ต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรก่อน อาทิเช่น ในคดีที่เกี่ยวกับความผิดทางเพศหรือการผิดศีลธรรมเกี่ยวกับเพศตามบทบัญญัติมาตรา 2-6 วรรคสอง ซึ่งจะต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรก่อน ทางสมาคมจึงสามารถดำเนินคดีในการเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งได้ สำหรับการดำเนินคดีในทางอาญานั้นก็เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินฟ้องจำเลยต่อศาลอาญาต่อไป

3.3.3 ผลจากการที่ผู้เสียหายใช้สิทธิยื่นฟ้องทางแพ่งต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญา

การใช้สิทธิของผู้เสียหายในการเรียกร้องค่าเสียหายในทางแพ่งและเข้าเป็นคู่ความฝ่ายแพ่งต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญานั้น มีผลบังคับให้พนักงานอัยการต้องเข้ามาเป็น

are committed because of the gender, family situation or sexual morals of the victim, and by article L. 123-1 of the Labour Code.

However, in respect of the violations of the provisions of the last paragraph of article L. 123-1 of the Labour Code and of the four last paragraphs of article 6 of law no. 83-634 of July 13, 1983 governing the rights and duties of civil servants, the association's action will only be admissible if it proves it has obtained the written consent of the person concerned, or, if the latter is a minor, having heard his opinion, that of the holder of parental authority or legal representative.

The association may also exercise the rights of the civil party in cases of intentional attacks on the life or integrity of persons and of destruction, defacement or damage punished by articles 221-1 to 221-4, 222-1 to 222-18 and 322-1 to 322-13 of the Criminal Code, where the acts were committed by reason of the sex or sexual morals of the victim, provided it shows that it has received the victim's consent, or if the latter is a minor an adult under a guardianship order, that of his legal representative.

คู่ความในการดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิด แม้ว่าจะขัดกับความเห็นของพนักงานอัยการที่เห็นว่าพยานหลักฐานไม่พอฟ้อง

การยื่นคำฟ้องโดยตรงอาจมีข้อยุ่งยากตรงที่ต้องทำคำร้องสรุปให้ชัดเจนถึงวัตถุประสงค์ของการเรียกค่าสินไหมทดแทนส่วนการยื่นคำร้องต่อผู้พิพากษาสอบสวนนั้น ผู้เสียหายเพียงแต่ทำเป็นจดหมายที่มีรายละเอียดพอสมควรถึงผู้พิพากษาสอบสวนก็นับว่าใช้ได้ เมื่อผู้พิพากษาได้รับคำร้องแล้ว ก็จะแจ้งให้พนักงานอัยการทราบเพื่อให้ทำคำร้องเข้ามาในคดี

กระบวนการดำเนินคดีดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ กล่าวคือ รัฐต้องเข้ามาดูแลการดำเนินคดีอาญาโดยการร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมในการค้นหาความจริง อีกทั้งยังเป็นการคุ้มครองผู้เสียหายในการที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายในการที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำความผิด²²

²² อุทัย อาทิวาท, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 8, น. 19